

بسم رب الحسین (علیه السلام)

به نام دوست

سپاس خداوندی را که یگانه مؤثر عالم است و رؤف به مخلوقات، ما را از هیچ بیافرید و عزتی عطا فرمود که لایق آن نبودیم. نامان را به نیکی نشر داد و لباس افتخارمان را حبّ بهترین بندگانش قرار داد. دستانمان را به دامن ایشان گره زد و دل‌هایمان را آرام ساخت و چراغ امید را در کورسوی مادیات عالم فانی پیش روی‌مان روشن نمود.

تدبیر امورمان به گونه‌ای به دست اوست که از محاسبات و تدابیر خود خارج، گشاینده خیرات به زندگی‌هایمان از ابوابی است که فقط در تدبیر خودش نهفته است و درک ما عاجز. بهترین زمان را بر وقوع هر امری او می‌داند و میوه رسیده برکت در زندگی را او می‌شناسد و چه نیک آن را برای بنده خود می‌چیند. درست در زمانی که منتظر نبودم و به آن فکر نمی‌کردم، پیغام برادران بزرگوارم از انتشارات گاج به دستم واصل شد و در چرخش چندین ماهه ایام با طی نمودن فراز و نشیب‌های فراوان، نتیجه آن شد که پیش روی شمامست.

دوستان زیادی مشوق بنده و همکارانم در تألیف این کتاب بودند و نیت این عزیزان خدمت به فرزندان این سرزمین در اقصی نقاط ایران اسلامی بوده است تا بتوانند با بهره‌گیری از محتوای این کتاب، باری از دوش آن‌ها چه در بعد مادی و چه در جنبه روحی در مسیر مقابل‌شان برداشته شده باشد. امیدوارم توانسته باشیم با نیتی الهی، خدمتی نموده و حق بندگی خداوند در خدمت به خلقش را به جا آورده و شکرگزار او بوده باشیم. از تمام عزیزانی که یاری‌گر و مشوق ما بوده‌اند سپاسگزارم:

◆ از صبوری و سلامت نفس برادر عزیزم آقا محمد جوکار و حمایت‌های برادر بزرگوارشان آقای مهندس ابوالفضل جوکار.

◆ از صبر و دعا‌های همسر و فرزندانم که خیلی از اوقات جسمم در کنارشان نبود.

◆ تشکر ویژه از استاد ارجمند سرکار خانم زهرا محمدی که یاری‌گر ما در به روزرسانی این اثر بوده‌اند و بنده و همراهانم را از نظرات و راهنمایی‌ها و هنر همراه با تسلط خود بر کتاب درسی بهره‌مند نمودند.

◆ از دعا‌های پدر و مادرم که در تنگنای زندگی‌ام گشاینده راهی نورانی؛ پیش رویم بوده‌اند.

◆ از دانش‌آموزان عزیز و دلسوزم در دبیرستان‌های فاخر علوی، علامه حلی تهران، انرژي اتمی، فرهنگ احسان و... که دوشادوش ما با نظرات سازنده همراهان بودند، به خصوص عزیزان دلم آقاییان سید سهیل سیادتی، علی شیرمحمدی، پارسا رزم‌آرا، سید محمد مهدی هاشمی، سید محمدرضا تیموری، محمدرضا مبارکی و خانم‌ها زهرا نعمتی روشن، فاطمه متقی و هما تقی‌پور سپاسگزارم.

◆ از برادران عزیزم آقای سید حسام‌الدین جلالی طهرانی، محمدجواد حیدر و علی الفتی که مشورت‌دهنده در انتخاب این راه و مشوق در انجام آن بودند سپاسگزارم.

مختصات و ویژگی‌های خاص این کتاب در جای خود توضیح داده شده است و حتما قبل از شروع به استفاده از کتاب، آن‌ها را مطالعه فرمایید. کلام خودم را با سپاس از خداوند متعال که مهربان‌ترین مهربانان به حقیر بوده به پایان می‌رسانم و با الهام از خواجه شیراز بیت شعری را می‌آورم که شناسنامه اعتقاد و وجودم است.

فاش می‌گویم و از گفته خودم نشادم
چون حسین دارم و از هر دو جهان آزادم

تقدیم به ساحت قدسی ارباب بی‌کفنم ابا عبدالله الحسین (ع)

علیرضا دشتاد

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ الْحُسَيْنَ». سپاس برای خدا است که حسین (ع) را آفرید تا بندگان سرا پا تقصیرش از نعمت وجود او بهره‌مند گردند و آداب زندگی را در مرام او مشق کنند و در انتظار دیدار فرزندش روزگار سپری کنند و مخلصانه ندا سر دهند که: «اللَّهُمَّ ارِنِي الطَّلْعَةَ الرَّشِيدَةَ».

خدا را شاکرم که توفیق خدمت‌گزاری به شما عزیزان را در این اثر، نصیب من ساخته است. امیدوارم تلاش‌های مداوم ما در این کتاب، در ظلّ عنایات الهی کمک کننده شما در طی کردن مسیر موفقیت باشد.

در پایان سهم خود از زحمات این اثر را به نعمات خداوند در زندگی‌ام، پدر و مادر بزرگواری که هر چه دارم را مدیون آن‌ها، آموزه‌ها و دعاهایشان هستم و وجودشان موهبتی بی‌پایان برای من است و همچنین همسر عزیزم که پناه و انگیزه من در زندگی است، تقدیم می‌کنم. «به امید عنایات حق»

تقدیم به ساحت قدسی امام همام، حضرت علی ابن موسی الرضا (علیه و علی آبائه السلام) که بستر جمیع توفیقات زندگی این حقیر را گسترانیده‌اند و دست معیت دائمی ایشان را به عینه وجدان نموده‌ام. امید است که روح پرفتوح عالم ربانی و استاد اخلاق، آیت الله العظمی حاج شیخ مجتبی تهرانی (رضوان الله تعالی علیه) از خوان کرم اهل بیت (علیهم‌السلام) منتعم بوده و با اولیاء طاهرین خود محشور باشند. این شاء الله که در مکتب آن عالم وارسته، حق شاگردی را به جای آوریم و در قیامت در برابر ایشان سرافکنده نشویم.

محسن کهری

علی اکبر آخوندی

تحلیل کنکور ۹۸

سؤالات کنکور ۹۸ به‌طور کلی از سطح متوسطی برخوردار بود، هرچند که در هر کدام از گروه‌های آزمایشی ۲ تا ۴ سوال چالشی طرح شده بود تا کسب درصد شاخص را کمی سخت کند. به‌طور میانگین در هر گروه آزمایشی بین ۱۰ تا ۱۲ سوال از متن دروس، ۱۲ یا ۱۳ سوال از آیات و ۲ تا ۴ سوال از احادیث طرح شده بود. تقسیم‌بندی پایه‌ها نیز به‌طور متوسط از هر پایه تعدادی بین ۷ تا ۹ سوال دیده می‌شد که به‌طور دقیق‌تر چنین است که معمولاً در هر گروه با چیدمانی متفاوت با دیگر گروه‌های آزمایشی از دو پایه (برای مثال دهم و یازدهم) ۸ سوال از هر کدام و از پایه باقی‌مانده (برای مثال دوازدهم) ۹ سوال طرح شده بود.

لذا می‌توان سهم پایه‌های مختلف را تقریباً برابر دید. نکته جالب توجه اینجاست که درس‌نامه‌های کتاب پیش‌رو تمام مطالب متناسب با کنکور سراسری را با یک نظام ویژه در اختیار دانش‌آموز قرار می‌دهد و با نمونه تست‌های میان درس‌نامه روند آموزش را برای دانش‌آموز تکمیل و تسهیل می‌کند و از طرفی تست‌های این اثر تمام مطالب درس (حتی نقاط کور کتاب درسی که احتمال طرح تست در کنکور از آن‌ها هست) را با شیوه‌ای مختلف و با تعداد مورد نیاز دانش‌آموز در اختیار گذاشته است و البته تفکر طراحی سوال در کنکور ۹۸ و حتی عیناً سوالات کنکور ۹۸ به تفکیک درس در این کتاب موجود است.

مختصات کتاب ما!

کتاب پیش روی شما از دو بخش تشکیل شده است.

بخش اول: درسنامه‌های کاربردی و **بخش دوم:** تست‌های مرتبط با هر درس

قبل از بررسی هر قسمت لازم است که این تذکرات را بیان کنیم که در این کتاب سعی بر آن شده است که از تبلیغات کاذب کنکور و اغواکننده دوری گردد. چه در تنظیم درسنامه‌ها و چه در طراحی و نوع تست‌ها که در هر بخش به طور کامل به نکات آن اشاره خواهد شد. لذا:

بخش اول: درسنامه‌ها:

در تنظیم درسنامه‌های این کتاب، چند نکته محوری وجود دارد که چارچوب اصلی کار ما بوده است. من جمله:

- دوری از زیاده‌گویی افراطی برای جلوگیری از سردرگمی دانش‌آموزان. **۲** مختصر و مفیدگویی نکات اعم از حفظی و مفهومی **۳** دسته‌بندی نکات بدون ایجاد سردرگمی **۴** خلاصه نمودن متن درس به همراه دسته‌بندی بدون حذف نکات و مفاهیم محوری. **۵** بیان نکات آیات، روایات و اشعار به صورت کاربردی و مطابق با کنکور سراسری. **۶** رعایت الگوهای جدید طرح تست مطابق با سلیق و چارچوب سازمان سنجش آموزش کشور.

توجه مهم: دوست عزیزم!

به قول شیمی‌دان‌ها، این درسنامه‌ها مثل یک کاتالیزور هستند که سبب رسیدن سریع‌تر و صحیح‌تر، به نتیجه‌ای عالی می‌گردند. لذا، توصیه اکید ما بر این است که، این درسنامه‌ها یا همراه مطالعه کتاب درسی یا بعد از آن مورد استفاده قرار گیرد تا بازدهی بالاتری داشته باشد.

بخش دوم: تست‌ها: در این کتاب سعی شده است نوع چنیش و انتخاب سؤالات به گونه‌ای باشد که دانش‌آموزان به طور کاربردی و با منظر مشاوره‌ای به استفاده از آن پردازند. لذا تذکراتی را ذیل مختصات کتاب و معرفی آن عرض خواهیم کرد.

الف

ترتیب تست‌ها با دو عنوان کلی مشخص شده‌اند.

۱ کنکورهای سراسری:

در این قسمت، سؤالاتی که بین نظام قدیم و نظام جدید مشترک هستند، آورده شده و یک سری از تست‌هایی که با تغییری کوچک استاندارد سؤال به هم نمی‌ریخت نیز حفظ شده‌اند.

۲ تست‌های تألیفی:

ترتیب چنیشی سؤالات تألیفی با احتساب سطح آن‌ها منظور شده است. هر چه به انتهای سؤالات نزدیک‌تر می‌گردید؛ مفاهیم آن دشوارتر می‌گردد. حتی قالب و استاندارد سؤال نیز، نزدیک‌تر به استاندارد سؤالات کنکور در سه سال اخیر می‌شود. حتماً قسمت آشنایی با نوع و استانداردهای سؤالات کنکور را با دقت مطالعه فرمایید.

توجه: همیشه چه در تدریس و چه در تألیف سعی بنده و همکارانم در این کتاب بر آن بوده که از تبلیغات کاذب و غیر واقعی بازار کنکور دوری کنیم. لذا با علم به این که تعداد محدودی تست ترکیبی در کنکور معارف طرح می‌گردد، از ذکر عنوان ترکیبی در جلوی سؤال خودداری کردیم که تمرکز عزیزانمان به هم نریزد و گرفتار استرس کاذب نگردند. اما! تست‌های ترکیبی زیادی طرح کرده‌ایم. چون هدفمان بالاترین درصد برای هر نفر بوده است.

از سال ۹۴ به این سمت انقلابی در سؤالات معارف

ایجاد شد و از ۹۵ به طور کامل محقق گردید.

که به شرح زیر است:

ب

آشنایی با قالب و استانداردهای سؤالات کنکور سراسری

فهرست

درس ۱. هدف زندگی ۱۰	درس ۷. فرجام کار ۲۸
درس ۲. پر پرواز ۱۳	درس ۸. آهنگ سفر ۳۱
درس ۳. پنجره‌ای رو به روشنایی ۱۶	درس ۹. دوستی با خدا ۳۴
درس ۴. آینده روشن ۱۹	درس ۱۰. یاری از نماز و روزه ۳۷
درس ۵. منزلگاه بعد ۲۲	درس ۱۱. فضیلت آراستگی ۴۱
درس ۶. واقعه بزرگ ۲۴	درس ۱۲. زیبایی پوشیدگی ۴۳

درس ۱. هدایت الهی ۴۵	درس ۷. وضعیت فرهنگی، اجتماعی و ۶۹
درس ۲. تداوم هدایت ۴۸	درس ۸. احیای ارزش‌های راستین ۷۲
درس ۳. معجزه جاویدان ۵۲	درس ۹. عصر غیبت ۷۵
درس ۴. مسئولیت‌های پیامبر (ص) ۵۶	درس ۱۰. مرجعیت و ولایت فقیه ۸۱
درس ۵. امامت، تداوم رسالت ۶۰	درس ۱۱. عزت نفس ۸۵
درس ۶. پیشوایان اسوه ۶۵	درس ۱۲. پیوند مقدس ۸۸

درس ۱. هدف زندگی ۹۲	درس ۷. فرجام کار ۱۶۰
درس ۲. پر پرواز ۱۰۳	درس ۸. آهنگ سفر ۱۷۰
درس ۳. پنجره‌ای رو به روشنایی ۱۱۶	درس ۹. دوستی با خدا ۱۷۹
درس ۴. آینده روشن ۱۲۸	درس ۱۰. یاری از نماز و روزه ۱۹۰
درس ۵. منزلگاه بعد ۱۴۱	درس ۱۱. فضیلت آراستگی ۲۰۱
درس ۶. واقعه بزرگ ۱۵۰	درس ۱۲. زیبایی پوشیدگی ۲۰۸

درس ۱. هدایت الهی ۲۱۶	درس ۷. وضعیت فرهنگی، اجتماعی و ۲۹۲
درس ۲. تداوم هدایت ۲۲۸	درس ۸. احیای ارزش‌های راستین ۳۰۴
درس ۳. معجزه جاویدان ۲۴۱	درس ۹. عصر غیبت ۳۱۶
درس ۴. مسئولیت‌های پیامبر (ص) ۲۵۲	درس ۱۰. مرجعیت و ولایت فقیه ۳۳۳
درس ۵. امامت، تداوم رسالت ۲۶۶	درس ۱۱. عزت نفس ۳۴۶
درس ۶. پیشوایان اسوه ۲۷۹	درس ۱۲. پیوند مقدس ۳۵۵

درسنامه
دهم

درسنامه
یازدهم

پرسش‌های
چهارگزینه‌ای
دهم

پرسش‌های
چهارگزینه‌ای
یازدهم

درسنامه

دین و زندگی (۱)

درس ۱. هدف زندگی

↓
۱۰

درس ۲. پرواز

↓
۱۳

درس ۳. پنجره‌ای به روشنایی

↓
۱۶

درس ۴. آینده روشن

↓
۱۹

درس ۵. منزلگاه بعد

↓
۲۲

درس ۶. واقعه بزرگ

↓
۲۴

درس ۷. فرجام کار

↓
۲۸

درس ۸. آهنگ سفر

↓
۳۱

درس ۹. دوستی با خدا

↓
۳۴

درس ۱۰. یاری از نماز و روزه

↓
۳۷

درس ۱۱. فضیلت آراستگی

↓
۴۱

درس ۱۲. زیبایی پوشیدگی

↓
۴۳

دین و زندگی (۲)

درس ۱. هدایت الهی

↓
۴۵

درس ۲. تداوم هدایت

↓
۴۸

درس ۳. معجزه جاویدان

↓
۵۲

درس ۴. مسئولیت‌های پیامبر (ص)

↓
۵۶

درس ۵. امامت، تداوم رسالت

↓
۶۰

درس ۶. پیشوایان اسوه

↓
۶۵

درس ۷. وضعیت فرهنگی، اجتماعی و ...

↓
۶۹

درس ۸. احیای ارزش‌های راستین

↓
۷۲

درس ۹. عصر غیبت

↓
۷۵

درس ۱۰. مرجعیت و ولایت فقیه

↓
۸۱

درس ۱۱. عزت نفس

↓
۸۵

درس ۱۲. پیوند مقدس

↓
۸۸

فیه ما فیه:

- ۱ یک چیز فراموش ناشدنی در عالم که جمله چیزها با آن برابری نمی‌کند ← **درک هدف زندگی**
- ۲ آدمی درین عالم برای کاری آمده است، و مقصود آن است، چون آن نمی‌گذارد، پس هیچ نکرده باشد. ← **درک هدف زندگی**
- ۳ انسان را ارزش بسیار داده است ← **کرامت و منزلت و جایگاه خاص انسان (ضرورت خودشناسی)**
- ۴ پس ببین که برای چه تو را خلق کرده ← **ضرورت درک آفرینش انسان**
- ۵ و برای چه کار فرستاده است ← **درک هدف زندگی**

ضرورت درک هدف زندگی

و ما خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا لَعِبِينَ و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آنهاست را به بازیچه نیافریدیم.

پیام: بازیچه نبودن آفرینش (معلول) ← **مبین هدفمندی و حکیمانه بودن خلقت (علت)**

ما خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم. (دخان، ۳۸ و ۳۹)

پیام: حق ← **مبین هدفمندی و حکیمانه بودن خلقت**

جهان هدفمند

- ۱ **تذکره** آیه به هدفمندی آفرینش و حرکت هم‌جانبه (همه موجودات) به سوی آن هدف حکیمانه اشاره دارد. (هر موجودی با برنامه‌های حساب شده گام به این جهان گذاشته است).
- ۲ هدف‌دار بودن خلقت تکتک موجودات عالم **به علت** ← وجود خالقی حکیم و به دور از کار بیهوده.
- ۳ **علت** بازیچه نبودن نظام آفرینش، هدفمند، حکیمانه و حق بودن خلقت آن است.

هدفمندی آفرینش انسان

- ۱ گام نهادن انسان در دنیا ← **فرصت رسیدن او به هدف**
- ۲ **سراغاز سخن امام علی (ع)** هنگام موعظه مردم ← **سخن پیرامون هدفمند بودن آفرینش انسان**
- ۳ **امام علی (علیه السلام) توجه به** ← **واگذاشته نشدن انسان‌ها به خود** ← **نپرداختن به کارهای لغو و بی‌ارزش**

۱ این تفاوت‌ها به ویژگی‌های خاص انسان (فطری) و تمایز او از سایر مخلوقات بازمی‌گردد.

۱. **هدف انتخابی و اختیاری انسان**
  - انتخاب هدف براساس تشخیص
  - انتخاب
  - حرکت
  - گیاهان ← طبیعی
  - حیوانات ← غریزی
  - به دنبال پایان‌ناپذیرهاست
- ۲ برخی از تفاوت‌ها
  - ۲. **روحیه بی‌نهایت طلب انسان** این روحیه علت انتخاب همواره هدف در زندگی انسان است.
  - حیوانات و گیاهان ← **هدف محدود**
۳. **استعدادهای متنوع مادی و معنوی**
  - حیوانات و گیاهان ← **استعدادهای محدود**
  - انسان به دنبال انتخاب هدفی است که ← **استعدادهای گوناگونش را به کمال برساند.**

تفاوت انسان با سایر مخلوقات در هدف

معیارهای انتخاب هدفهای اصلی

- ۱ ویژگی معیار صحیح ← هم سو بودن با میل بی‌نهایت‌طلب و استعدادهای متنوع انسان
- ۲ به وسیله معیار همسو می‌توان
  ۱. هدف‌های زندگی را به درستی برگزید.
  ۲. عمر را صرف رسیدن به آن‌ها کرد.
- ۳ مبنای معرفی معیارها در قرآن
  - رحمت و مهربانی خداوند
  - علم و آگاهی او به نیازهای ما

معیارهای قرآنی انتخاب هدف

اسراء، ۱۸: اهداف فرعی دنیوی ← زودگذر بودن دنیا } رسیدن به بهره‌دنیایی به اراده خدا } خواری و سرافکنندگی در دوزخ

«آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد، آن مقدار از آن را که بخواهیم - و به هر کس اراده کنیم - می‌دهیم. ← سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا با خواری و سرافکنندگی در آن وارد شود.»

اسراء، ۱۹: رسیدن به پاداش الهی ← در گرو } ۱. طلب آخرت ← به عنوان هدف اصلی } ۲. سعی و کوشش برای آن ← کسب کمالات

«و آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند، پاداش داده خواهد شد.»

بقره، ۲۰۰: خواست دنیا به عنوان هدفی اصلی ← بی‌بهرگی اخروی می‌شود. } بعضی از مردم می‌گویند: خداوندا به ما در دنیا نیکی عطا کن. ولی در آخرت بهره‌ای ندارند.

توجه به اهداف اصلی اخروی در عین توجه به هدف‌های فرعی دنیوی } **بقره، ۲۰۱ و ۲۰۲:** هدف‌های اخروی مانع رسیدن به اهداف دنیوی نیستند. } رسیدن به نصیب و بهره‌کارهای خود در گرو مقدم داشتن اهداف اصلی اخروی به اهداف دنیوی است.

«و بعضی می‌گویند پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن، و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نکه‌دار.» } «اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند؛ و خداوند سریع‌الحساب است.»

قصص، ۶۰: اندیشه، شرط شناخت ویژگی کالاهای دنیایی و زینت بودن مقطعی آن‌ها و پایدار بودن آنچه نزد خداوند است، می‌باشد. } «آنچه به شما داده شده، کالای زندگی دنیا و آرایش آن است، و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است؛ آیا اندیشه نمی‌کنید؟»

تدبر

نمونه تست | بنابر آیات شریفه قرآن کدام گروه از انسان‌ها به بهره و نصیب کارهای خود خواهند رسید؟

- ۱ «آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد، آن مقدار از آن را که بخواهیم - و به هر کس اراده کنیم - می‌دهیم.»
- ۲ «و بعضی می‌گویند پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن، و در آخرت نیز نیکی رحمت فرما و ما را از عذاب آتش نکه‌دار.»
- ۳ «آنچه به شما داده شده، کالای زندگی دنیا و آرایش آن است، و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است.»
- ۴ «و آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند، پاداش داده خواهد شد.»

توجه: دقت کنید برای ما مهم، ارتباط مستقیم و در چارچوب کتاب آیات است، و هر گزاره صحیح گزینه مورد نظر ما نیست. مثلاً در این سؤال مفهوم آیات ۲۰۱ و ۲۰۲ بقره به هم مرتبط هستند و باید حتماً جواب را در آن‌ها جست‌وجو کرد.

تقسیم اهداف

- ۱ **هدف‌های اصلی:** هدف‌های هم‌سو با آخرت و تعالی معنوی و مادی انسان.
- ۲ **هدف‌های فرعی:** هدف‌های مادی و معنوی
- ۳ **ضروری و خوب بودن** هر دو گروه از اهداف برای انسان.
- ۴ **مرز و حد اهداف فرعی:**
  - الف) به جای اهداف اصلی قرار نگیرند.
  - ب) مانع رسیدن به اهداف اصلی نشوند.
- ۵ رسیدن به نعمت‌های دنیایی ← باید } ۱. به دور از ارتکاب گناه باشند. } ۲. از زیبایی‌های پایدار باز نمانند.

نقش‌های
مکمل

- ۱ آفرینش زن و مرد: به صورت زوج بودن ← کنار هم قرار بگیرند و همدیگر را تکمیل کنند.
- ۲ تفاوت در خصوصیات جسمی ← یعنی از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» نیازمند کردن هر دو به یکدیگر بدون برتری
- ۳ برتری نزد خدا: تقوا
- ۴ علت تفاوت‌های جسمی ← وظایف مختلف به عهده‌گیری نقش‌های خاص ← در نتیجه پدید آوردن یک خانواده متعادل
- ۵ وظایف و نقش‌های مختلف همسران ← } زنان: توانمندی عاطفی بالا ← رشد فرزندان
مردان: قدرت جسمی ← کار کردن

آمادگی برای
ازدواج

- ۱ اهمیت ورود به سن بلوغ و دوره جوانی } ورود به مرحله مسئولیت‌پذیری
شروع برنامه‌ریزی برای سعادت خود و خانواده خود
به دست آوردن شایستگی مخاطب خدا قرار گرفتن
- ۲ مهم‌ترین برنامه‌ها در مورد تشکیل خانواده } ۱- تقویت عفاف و پاک‌دامنی در خود از آغاز بلوغ
۲- مشخص کردن هدف خود از تشکیل خانواده
۳- شناخت معیارها و شاخص‌های همسر مناسب
۴- شناخت ویژگی‌های روحی زن و مرد
(قبل از انتخاب همسر مناسب)

تقویت عفاف

- ۱ دوره بلوغ تا ازدواج } ۱. از حساس‌ترین و ارزشمندترین دوره‌های عمر
۲. تبدیل از کودکی به بزرگسالی
۳. پذیرش مسئولیت‌ها
- ۲ شرط هموار کردن راه بهشت برای خود و خانواده ← عدم آلودگی به گناه و فحشا هنگام ورود به زندگی مشترک
- ۳ خواسته قرآن از دختران و پسران } پیشه کردن عفاف قبل از ازدواج ← سامان دادن زندگی به بهترین شکل توسط خداوند
عدم رابطه غیر شرعی با جنس مخالف (پنهان یا آشکار) ← نتیجه رابطه
۱. دامن‌گیری زیان آن تا قیامت
۲. تأثیر بد در نسل‌های بعدی
- ۴ قانون عمل و عکس‌العمل } عمل هر کس عکس‌العملی دارد، قسمتی از آن در دنیا و تمام آن در آخرت.
خواسته فطری و طبیعی هر جوان: ازدواج با شخص پاکدامن (عدم رابطه غیر شرعی با جنس مخالف)
پس خود جوان نیز باید پاکدامن باشد ← نظام هستی بر عدالت است.

توجه به اهداف
ازدواج

- ۱ پاسخ به نیاز جنسی } ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج / اولین کشش و جاذبه میان مرد و زن به تشکیل خانواده
پاسخ صحیح این نیاز: ازدواج ← رسیدن به آرامش روانی
آغاز ← از دوران بلوغ
- ۲ انس با همسر } احساس نیاز به زندگی با دیگری (علاوه بر نیاز جنسی، آغاز پس از دوران بلوغ)
در صورت بر طرف کردن نیاز جنسی از راه‌های نامشروع ← نا آرامی و بی‌قراری او را آزار می‌دهد
- ۳ رشد و پرورش فرزندان } بستر رشد و بالندگی فرزندان ← فقط خانواده
فرزندان ← ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی آن‌ها
والدین ← دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند.
احترام و اطاعت از والدین ← هم‌ردیف طاعت و عبودیت خدا
- ۴ رشد اخلاقی و معنوی } دور کردن زمینه‌های فساد و تجربه مسئولیت‌پذیری و پرورش مهر و عشق به همسر و فرزندان با تشکیل خانواده
گذشت و مدارا و تحمل سختی‌های زندگی ← منتج می‌شود به نایل شدن به درجات معنوی بالاتر
(ارزشمندترین هدف)

انتخاب همسر و مسئولیت آینده

- ۱ پس از تعیین هدف ازدواج ← انتخاب همسر مناسب
- ۲ ضروری بودن رضایت دختر و پسر در عقد و به دور از زور بودن آن (طبق مقررات اسلامی عقد در این صورت ← باطل است و مشروعیت ندارد).
- ۳ داشتن قدرت انتخاب ← ارزشمند و مسئولیت‌آور
- ۴ شرط موفقیت در این مسئولیت (انتخاب همسر) ← عمل کردن با چشم باز با تسلط کامل بر شور و احساس جوانی
- ۵ علاقه و محبت ← **بسته شدن چشم و گوش و به حاشیه بردن عقل**
- ۶ لازمه تسلط بر شور و احساس جوانی ← مشورت با پدر و مادر
- ۷ خواسته پیشوایان دین از دختر و پسر: مشورت با پدر و مادر ← ^{زیرا} (۱) در نظر گرفتن **مصلحت و خوشبختی فرزندان به علت علاقه به آن‌ها،**
- ۲ تجربه و پختگی پدر و مادر، دریافتن بهتر خصوصیات افراد و پیش‌بینی بهتر عاقبت ازدواج
- ۸ شرط گرفته شدن بهترین تصمیم‌ها (برای ازدواج): خانواده محیط همدلی و اعتماد و محبت و خیرخواهی باشد و تحمیلی در کار نباشد.

معیارهای همسر شایسته از نظر قرآن کریم

با ایمان بودن همسر } مهم‌ترین معیار قرآنی برای همسر شایسته است.
ایمان بالاتر ← شایستگی بیشتر.

راههای شناخت همسر

- ۱ تحقیق درباره همسر ← در چارچوب خواست خداوند.
- ۲ معاشرت‌هایی با منشأ هوس‌های زودگذر
- با هر عنوانی ← نتیجه‌بخش نیست
- به علت آثار زبانبار ← خدا اجازه این معاشرت‌ها را نداده است.
- حاکم شدن احساسات ← سبب
- پنهان کردن شخصیت واقعی خود
- اصرار بر بهتر نشان دادن خود برای محبوبیت
- نتیجه این معاشرت‌ها ← معمولاً سستی و جدایی

زمان ازدواج

- ۱ نیازمندی به دو بلوغ در جهت آمادگی برای ازدواج
۱. بلوغ جنسی
۲. بلوغ عقلی و فکری ← درک اهمیت برنامه‌ریزی برای آینده: نشانه‌های بلوغ عقلی
- مدتی پس از بلوغ جنسی رخ می‌دهد.
- درک جدیت زندگی
- شغل، همسر، تنظیم
- دوری از بی‌برنامگی

- ۲ تشویق پیشوایان دین ما به ازدواج ← علت
- زیاد نشدن فاصله این دو بلوغ با ازدواج
- درخواست کنار گذاشتن رسوم غلط و پندارهای باطل (مثال: فراهم شدن همه امکانات زندگی)
- پندارهای باطل ← مسبب
- کشیده شدن جوان به گناه
- گرفتار شدن جامعه به آسیب

پیامبر اکرم (ص): «کسی که ازدواج کند نصف دین خود را حفظ کرده و برای نصف دیگر، از خدا پروا داشته باشد»

پیام: اهمیت ازدواج

- ۳ کلام پیشوایان پیامبر اکرم (ص): «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اِ- اخلاقشان را نیکو کند و ۲- در رزق و روزی آن‌ها توسعه دهد و ۳- عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد گرداند ← ثمرات نتایج ازدواج به موقع برای دختران و پسران در کلام پیامبر (ص) امام صادق (ع): «دو رکعت نماز شخصی متأهل برتر از هفتاد رکعت نمازی است که شخص مجرد می‌خواند.»

- ۱ تذکر
- پاسخ غیر دینی (شیوه ناصحیح) به نیاز جنسی
- پژمردگی روح و شکستن شخصیت فرد به علت لذت آنی برخاسته از گناه
- کشیده شدن به افراط در گناه ← برای فرار از این پژمردگی
- روح او مثل تشنه‌ای که با آب خوردن بر تشنگی‌اش افزوده می‌شود.

ضرورت ازدواج به شیوه صحیح، در زمان مناسب ← به علت رفع نیاز طبیعی و پاسخ به قانون خلقت بودن ازدواج
فواید ازدواج در زمان مناسب: شادی، سلامت، رشد طبیعی، رضایت درونی، کاهش فشار جنسی و سلامت اخلاقی جامعه.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

دین و زندگی (۱)

درس ۱. هدف زندگی

↓
۹۲

درس ۲. پرواز

↓
۱۰۳

درس ۳. پنجره‌ای به روشنایی

↓
۱۱۶

درس ۴. آینده روشن

↓
۱۲۸

درس ۵. منزلگاه بعد

↓
۱۴۱

درس ۶. واقعه بزرگ

↓
۱۵۰

درس ۷. فرجام کار

↓
۱۶۰

درس ۸. آهنگ سفر

↓
۱۷۰

درس ۹. دوستی با خدا

↓
۱۷۹

درس ۱۰. یاری از نماز و روزه

↓
۱۹۰

درس ۱۱. فضیلت آراستگی

↓
۲۰۱

درس ۱۲. زیبایی پوشیدگی

↓
۲۰۸

دین و زندگی (۲)

درس ۱. هدایت الهی

↓
۲۱۶

درس ۲. تداوم هدایت

↓
۲۲۸

درس ۳. معجزه جاویدان

↓
۲۴۱

درس ۴. مسئولیت‌های پیامبر (ص)

↓
۲۵۲

درس ۵. امامت، تداوم رسالت

↓
۲۶۶

درس ۶. پیشوایان اسوه

↓
۲۷۹

درس ۷. وضعیت فرهنگی، اجتماعی و ...

↓
۲۹۲

درس ۸. احیای ارزش‌های راستین

↓
۳۰۴

درس ۹. عصر غیبت

↓
۳۱۶

درس ۱۰. مرجعیت و ولایت فقیه

↓
۳۳۳

درس ۱۱. عزت نفس

↓
۳۴۶

درس ۱۲. پیوند مقدس

↓
۳۵۵

درس اول: هدف زندگی

کنکورهای سراسری

(۹۸-تجریه)

۱. بیت زیر به دنبال انتقال کدام مفهوم به مخاطب است؟

«ای باغ تویی خوش تر یا گلشن و گل در تو یا آن که برآرد گل، صد نرگس تر سازد»

- ۱ انسان در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف است.
- ۲ برخی با خوبی‌ها و زیبایی‌های درون خود به دنبال هدف می‌گردند.
- ۳ برخی از هدف‌ها به گونه‌ای هستند که هدف‌های دیگر را نیز دربردارند.
- ۴ افرادی هستند که به حیات دنیوی راضی شده‌اند و به آن آرام گرفته‌اند.

(۹۸-زبان)

۲. کدام عبارت قرآنی، تأکید می‌کند هر موجودی بر اساس برنامه حساب‌شده‌ای به این جهان گام نهاده است؟

- ۱ ﴿أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾
- ۲ ﴿مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾
- ۳ ﴿لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾
- ۴ ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

۳. عبارت «برخی از هدف‌ها به گونه‌ای هستند که هدف‌های دیگر را نیز دربر دارند و رسیدن به آن‌ها مساوی رسیدن به هدف‌های دیگر نیز هست» مبین کدام مورد است؟

(۹۸-خارج از کشور - باتغییر)

- ۱ و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن‌هاست را به حق آفریدیم.
- ۲ هرکس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.
- ۳ هرکس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و تلاش کند پاداش داده خواهد شد.
- ۴ به‌راستی که پیامبرانمان را همراه با دلایل روشن فرستادیم... تا مردم به اقامه عدل و داد برخیزند.

(۹۸-خارج از کشور انسان - باتغییر)

۴. در فرایند انتخاب هدف، کدام آیه شریفه مصداق «یک تیر و چند نشان» است؟

- ۱ ﴿مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ﴾
- ۲ ﴿مَنْ كَانَ يَرْيِدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾
- ۳ ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ﴾
- ۴ ﴿مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾

(۹۶-تجریه - باتغییر)

۵. خلقت حکیمانه خداوند متعال چه خصوصیتی دارد و ریشه عدم حکمت در چیست؟

- ۱ ایجاد تمایلات و گرایش‌ها و جلوگیری از غرایز - بیهودگی
- ۲ هدفمندی جهان آفرینش و برنامه حساب‌شده برای هر موجود - بیهودگی
- ۳ ایجاد تمایلات و گرایش‌ها و جلوگیری از غرایز - خودپرستی
- ۴ هدفمندی جهان آفرینش و برنامه حساب‌شده برای هر موجود - خودپرستی

۶. یکی از سوال‌های اصلی هر انسانی که دست یافتن به جواب آن بسیار مهم و حیاتی است چیست و کدام آیه شریفه وافی ما به فهم هدف انسان‌های زیرک می‌باشد؟

(۹۶-تجریه - باتغییر)

- ۱ ما در چگونه جهانی زندگی می‌کنیم؟ - ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾
- ۲ ما برای چه به وجود آمده‌ایم؟ - ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾
- ۳ ما در چگونه جهانی زندگی می‌کنیم؟ - ﴿مَنْ كَانَ يَرْيِدُ الثَّوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾
- ۴ ما برای چه به وجود آمده‌ایم؟ - ﴿مَنْ كَانَ يَرْيِدُ الثَّوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾

۷. آن‌گاه که به روابط مستحکم و نظم استوار جهان می‌نگریم، معتقد می‌شویم که جهان یک مجموعه هدفمند است که از آن به ..... تعبیر می‌شود و پیام آیه شریفه ..... یاری‌رسان ما در این اعتقاد است.
- (۹۳-تجربه-باتغییر)
- ۱ حق - ﴿من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة﴾ ۲ نعمت الهی - ﴿من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة﴾
 ۳ نعمت الهی - ﴿و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعین﴾ ۴ حق - ﴿و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعین﴾
۸. اگر گفته شود: «عبث آفرینی از پدیده‌های جهان به دور است» پیام کدام آیه ترسیم شده است؟
- (۹۲-تجربه-باتغییر)
- ۱ ﴿و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعین﴾ ۲ ﴿و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقواها﴾
 ۳ ﴿من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحاً﴾ ۴ ﴿انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً﴾
۹. «هدف‌داری نظام آفرینش» از دقت در مفهوم کدام آیه به دست می‌آید؟
- (۹۱-زبان-باتغییر)
- ۱ ﴿انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً﴾ ۲ ﴿قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی﴾
 ۳ ﴿و ما بینهما لاعین ما خلقناهما الا بالحق﴾ ۴ ﴿فعد الله ثواب الدنیا و الآخرة﴾
۱۰. نظام‌مندی و غایت‌مندی پدیده‌ها، نشان بر ..... الهی است که مجموعه جهان خلقت نظامی واحد و هدف‌دار است و آیه شریفه ..... حاکی از آن است.
- (۹۰-زبان-باتغییر)
- ۱ حکمت و تدبیر - ﴿ما خلقناهما الا بالحق﴾ ۲ قدرت و سیطره - ﴿ما خلقناهما الا بالحق﴾
 ۳ حکمت و تدبیر - ﴿فعد الله ثواب الدنیا و الآخرة﴾ ۴ قدرت و سیطره - ﴿فعد الله ثواب الدنیا و الآخرة﴾
۱۱. از دقت در دو آیه شریفه ﴿فعد الله ثواب الدنیا و الآخرة﴾ و ﴿و ما بینهما لاعین﴾ به ترتیب به موضوع ..... و ..... پی می‌بریم.
- (۹۰-خارج کشور-باتغییر)
- ۱ چند نشان زدن با یک تیر - نبودن خلل و شکاف در عالم وجود ۲ چند نشان زدن با یک تیر - حکیمانه بودن و هدف‌داری خلقت
 ۳ حکیمانه بودن و هدف‌داری خلقت - حکیمانه بودن و هدف‌داری خلقت ۴ حکیمانه بودن و هدف‌داری خلقت - نبودن خلل و شکاف در عالم وجود

تست‌های تألیفی

۱۲. با توجه به آیه شریفه ﴿و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعین ما خلقناهما الا بالحق﴾ منظور از واژه «حق» چیست؟
- ۱ حق بودن خداوند در آفرینش جهان ۲ برنامه حساب‌شده داشتن برای موجودات
 ۳ انسجام و استحکام جهان و پیوستگی میان موجودات ۴ خلقت آسمان و زمین برای انسان بی‌نیاهت طلب
۱۳. برای انتخاب صحیح هدف‌ها و دل‌بستن به آن‌ها ابتدا نیازمند ..... هستیم و دستیابی به هدف برتر نیازمند ..... است.
- ۱ معیار و ملاک - کناره‌گیری از لذت‌های مادی ۲ اهداف جامع - کناره‌گیری از لذت‌های مادی
 ۳ معیار و ملاک - همت بزرگ و اراده محکم ۴ اهداف جامع - همت بزرگ و اراده محکم
۱۴. نفی عدم هدف‌دار بودن جهان خلقت و نفی بیهوده و بازیچه بودن آن پیام کدام آیه است؟
- ۱ ﴿انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً﴾ ۲ ﴿و لا اقسام بالتفس اللوامة﴾
 ۳ ﴿ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعین﴾ ۴ ﴿من کان یرید ثواب الدنیا و الآخرة﴾
۱۵. اگر بگوییم: «انسان دارای روحیه‌ای بی‌نیاهت طلب است.» به چه معنا نمی‌باشد؟
- ۱ به دنبال چیزی است که هرگز پایان نمی‌پذیرد و تمام نمی‌شود. ۲ با رسیدن به سرحدی از رشد و کمال متوقف نمی‌گردد.
 ۳ عطش او در دستیابی به خواسته‌هایش ثابت مانده و هرگز کم نمی‌شود. ۴ همواره در حال انتخاب اهدافی است که پایان نیابد و تمام نشود.
۱۶. اختلاف انسان‌ها در انتخاب اهداف، ریشه در نوع ..... آن‌ها دارد و به همین دلیل تلاش برای رسیدن به کمالات و خوبی‌های متعالی و بزرگ ..... است.
- ۱ نگاه و اندیشه - علت دستیابی به آن‌ها ۲ اعمال و کردار - معلول شناخت آن‌ها
 ۳ اعمال و کردار - علت دستیابی به آن‌ها ۴ نگاه و اندیشه - معلول شناخت آن‌ها
۱۷. مضمون بیت «ای دوست، شکر بهتر یا آن‌که شکر سازد؟ / خوبی قمر بهتر، یا آن‌که قمر سازد؟» با کدام آیه شریفه ارتباط مفهومی دارد؟
- ۱ ﴿و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعین ما خلقناهما الا بالحق﴾ ۲ ﴿من کان یرید ثواب الدنیا و الآخرة﴾
 ۳ ﴿و ما هذه الحیاة الدنیا الا لهو و لعب﴾ ۴ ﴿افحسبتم انما خلقناکم عبثاً و انکم الینا لا ترجعون﴾

درس پنجم: امامت، تداوم رسالت

کنکورهای سراسری

۱۶۴۸. معرفی امام علی (ع) به عنوان جانشین پیامبر اکرم (ص) برای اولین بار، هم‌زمان با نزول کدام آیه قرآن بود؟

(۹۸-ریاض)

- ۱ ای پیامبر عشیره خود را انداز کن.
- ۲ آنچه بر تو از خدا نازل شده را ابلاغ نما.
- ۳ از خدا و پیامبر و اولی الامر اطاعت کنید
- ۴ خدا اراده کرده شما را از ناپاکی دور کند.

۱۶۴۹. هدف پیامبر (ص) از حضور مکرر و مرور روزانه از منزل حضرت زهرا (ع) بیان چه مطلبی بود و برای تبیین آن، کدام آیه شریفه را تلاوت می‌کردند؟

(۹۸-تجریه)

- ۱ معرفت اهل بیت (ع) - ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ ...﴾
- ۲ عصمت اهل بیت (ع) - ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ ...﴾
- ۳ عصمت اهل بیت (ع) - ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...﴾
- ۴ معرفت اهل بیت (ع) - ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...﴾

۱۶۵۰. خداوند به پیامبرش وعده می‌دهد که او را از چه خطری در انجام وظیفه حفظ کند و پیام کدام آیه شریفه، مؤید این مطلب است؟

(۹۸-هنر)

- ۱ حوادث روزگار - ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ ...﴾
- ۲ آسیب مردمان - ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ ...﴾
- ۳ حوادث روزگار - ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...﴾
- ۴ آسیب مردمان - ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...﴾

۱۶۵۱. کدام آیه شریفه در هجدهم ماه ذی‌حجه در «حجة‌الوداع» بر پیامبر اکرم (ص) نازل شد و بعد از آن، ایشان چه فرمودند؟

(۹۸-زبان)

- ۱ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ﴾ - انی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی
- ۲ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ - انی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی
- ۳ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ﴾ - من کنت مولاه فهذا علی مولاه
- ۴ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ - من کنت مولاه فهذا علی مولاه

۱۶۵۲. کدام آیه شریفه، هنگامی که امیرالمؤمنین (ع) در حال رکوع بود، نازل شد و پیام آیه کدام است؟

(۹۸-خارج از کشور)

- ۱ ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ...﴾ - تأکید بر اقامه نماز
- ۲ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ...﴾ - تأکید بر اقامه نماز
- ۳ ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ...﴾ - معرفی جانشین پیامبر (ع)
- ۴ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ...﴾ - معرفی جانشین پیامبر (ع)

۱۶۵۳. خداوند راه رسیدن به رستگاری را برای انسان‌ها چگونه تمام و کامل گردانید و کدام آیه شریفه، حاکی از التزام به آن است؟

(۹۸-خارج از کشور)

- ۱ نعمت هدایت با وجود ائمه اطهار (ع) - ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ...﴾
- ۲ نعمت رسالت با وجود پیامبر اکرم (ص) - ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ...﴾
- ۳ نعمت هدایت با وجود ائمه اطهار (ع) - ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ...﴾
- ۴ نعمت رسالت با وجود پیامبر اکرم (ص) - ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ...﴾

(۹۷-تجربه)

۱۶۵۴. پیامبر گرامی اسلام (ص) در تبیین کدام آیه شریفه، حضرت مهدی (عج) را به مسلمانان معرفی کرده بودند؟

- ۱ ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾
- ۲ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُعْتَبَرًا بِنِعْمَةِ أَنْعَمَهَا عَلَيَّ قَوْمٍ حَتَّى يُعَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾
- ۳ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾
- ۴ ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمُ تَطْهِيرًا﴾

۱۶۵۵. مطابق حدیث جابر، پابندی بر عقیده به امام زمان (عج) مستلزم چیست و پیامبر اکرم (ص) به کدام خصوصیت ایشان اشاره نموده است؟ (۹۷-انسانه)

- ۱ ایمان و اعتقاد راسخ - غیبت طولانی و پنهان شدن از نظر مردم
- ۲ تلاش و مجاهده در راه دین - غیبت طولانی و پنهان شدن از نظر مردم
- ۳ ایمان و اعتقاد راسخ - عمر طولانی و تشکیل حکومت جهانی مستضعفین
- ۴ تلاش و مجاهده در راه دین - عمر طولانی و تشکیل حکومت جهانی مستضعفین

(۹۷-هنر-ب-تغییر)

۱۶۵۶. وجوب پیروی از کلام و رفتار حضرت فاطمه زهرا (س) از کدام آیه شریفه قابل دریافت است؟

- ۱ ﴿إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ التَّقْلِينَ كِتَابَ اللَّهِ وَ عِتْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي﴾
- ۲ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ﴾
- ۳ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾
- ۴ ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمُ تَطْهِيرًا﴾

۱۶۵۷. دعای پیامبر اکرم (ص) در حق همسر و فرزندان امیرالمومنین علی (ع) که فرمود: «آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن.» چگونه به اجابت رسید و ایشان با چه روشی مردم را از این مسئله مهم مطلع ساختند؟

(۹۷-خارج از کشور)

- ۱ نزول آیه ولایت - در مسجد و در میان همگان امام علی (ع) را معرفی کردند.
- ۲ نزول آیه تطهیر - در مسجد و در میان همگان امام علی (ع) را معرفی کردند.
- ۳ نزول آیه تطهیر - اهل خانه حضرت فاطمه (س) را اهل بیت صدا می زدند.
- ۴ نزول آیه ولایت - اهل خانه حضرت فاطمه (س) را اهل بیت صدا می زدند.

۱۶۵۸. پیامبر گرامی اسلام (ص) کدام آیه را در حالی که با شتاب به سوی مسجد می آمد، برای آگاهی مردم می خواند و مصداق آن کیست؟ (۹۶-تجربه)

- ۱ تطهیر - امام علی (ع) و حضرت زهرا (س) و حسنین (ع) را در کنار خود جای داد و فرمود: خدایا اینان اهل بیت من اند.
- ۲ ولایت - امام علی (ع) و حضرت زهرا (س) و حسنین (ع) را در کنار خود جای داد و فرمود: خدایا اینان اهل بیت من اند.
- ۳ تطهیر - امام علی (ع) که مردم با چشم ببینند و از زبان پیامبر (ص) بشنوند تا امکان مخفی کردن آن نباشد.
- ۴ ولایت - امام علی (ع) که مردم با چشم ببینند و از زبان پیامبر (ص) بشنوند تا امکان مخفی کردن آن نباشد.

۱۶۵۹. کدام بخش از آیه شریفه ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ وجود مخاطرات در مسیر تبلیغ دین را اعلام می کند؟

(۹۵-تجربه)

- ۱ ﴿إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ﴾
- ۲ ﴿وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ﴾
- ۳ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾
- ۴ ﴿بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾

۱۶۶۰. از آیه شریفه ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ﴾ به کدام موضوع پی می بریم؟ (۹۵-هنر)

- ۱ مصداق آیه امام علی (ع) بود، تا مردم بدانند که ایشان در همه حال حتی در رکوع نماز به مستمندان کمک می کند.
- ۲ مصداق آیه امام علی (ع) بود، تا مردم با چشم ببینند و از زبان پیامبر (ص) بشنوند تا امکان مخفی کردن آن نباشد.
- ۳ پیامبر اسلام (ص)، حضرت علی (ع) را بعد از واقعه دادن انگشتر در هنگام رکوع به فقیر به جانشینی خود منصوب کردند.
- ۴ در این آیه، خداوند و پیامبر (ص) و پس از ایشان کسی به عنوان ولی معرفی شده که به خدا ایمان دارد و نماز را برپا دارد.

۱۶۶۱. با توجه به حدیث شریف منزلت، تفاوت منزلت هارون برای موسی و امام علی (ع) برای پیامبر اسلام (ص) به دلیل کدام ویژگی پیامبر (ص) بود و

(۹۵-خارج از کشور)

جمله «من کنت مولاه فهذا علی مولاه» در چه زمانی بیان شده است؟

- ۱ خاتمیت - برگزاری حجةالبلاغ
- ۲ عصمت - برگزاری حجةالبلاغ
- ۳ خاتمیت - دعوت خویشان در روز انداز
- ۴ عصمت - دعوت خویشان در روز انداز

(۹۴-ریاضی)

۱۶۶۲. حدیث شریف «منزلت» با کدام آیه شریفه تناسب مفهومی دارد؟

- ۱ ﴿إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً﴾
- ۲ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾
- ۳ ﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَ لَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَ خَاتَمَ النَّبِيِّينَ ...﴾
- ۴ ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ ...﴾

۱۶۶۳. در سال سوم بعثت چه فرمانی از جانب خداوند برای پیامبر اکرم (ص) آمد و در آن جلسه پیامبر اکرم (ص) در مورد امیرالمؤمنین (ع) چه فرمودند؟

(۹۴-انسان)

- ۱ انذار کن - «همانا این (حضرت علی (ع))، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»
- ۲ بشارت بده - «همانا این (حضرت علی (ع))، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»
- ۳ انذار کن - «تو (حضرت علی (ع)) برای من به منزله هارون برای موسی هستی، جز این که بعد از من پیامبری نیست.»
- ۴ بشارت بده - «تو (حضرت علی (ع)) برای من به منزله هارون برای موسی هستی، جز این که بعد از من پیامبری نیست.»

۱۶۶۴. کدام آیات به ترتیب در «غدیر خم» و «منزل ام سلمه» بر پیامبر گرامی اسلام (ص) نازل شد و کدام حدیث را پیامبر گرامی (ص) در روزهای آخر عمر خود مکرر می فرمودند؟

(۹۴-زبان)

- ۱ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ...﴾ - آیه تطهیر - حدیث ثقلین
- ۲ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ...﴾ - آیه تطهیر - حدیث منزلت
- ۳ ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا ...﴾ - آیه اولی الامر - حدیث ثقلین
- ۴ ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا ...﴾ - آیه اولی الامر - حدیث منزلت

۱۶۶۵. باتوجه به آیه شریفه ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ ...﴾ اهمیت این فرمان در کدام جمله است و خداوند به پیامبر اکرم (ص) وعده می دهد که او را از چه چیزی حفظ خواهد کرد؟

(۹۴-خارج از کشور)

- ۱ ﴿مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ - سرکشی های مشرکان
- ۲ ﴿مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ - خطرات احتمالی منافقان
- ۳ ﴿فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ﴾ - سرکشی های مشرکان
- ۴ ﴿فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ﴾ - خطرات احتمالی منافقان

(۹۳-ریاضی-با تغییر)

۱۶۶۶. اگر از فرهنگ اسلام، جویای مسدود بودن همیشگی راه ضلالت شویم، پیام کدام مورد، به این مقصود نزدیک تر است؟

- ۱ ﴿إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَ عِترتي أَهْلَ بَيْتِي ...﴾
- ۲ ﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ...﴾
- ۳ ﴿وَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاءَهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ ...﴾
- ۴ ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ ...﴾

۱۶۶۷. از دقت در پیام آیه شریفه ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَ اللَّهُ يَعْصَمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ کدام مفهوم دریافت نمی شود؟

(۹۳-ریاضی)

- ۱ هم وزن بودن ابلاغ ولایت با رسالت پرفراز و فرود بیست و سه ساله
- ۲ بی نصیبی کافران از هدایت الهی، امری مسلم و اجتناب ناپذیر است.
- ۳ حتمیت ابلاغ رسالت خداوند با اعلان ولایت امیرمؤمنان علی علیه السلام
- ۴ ابلاغ ولایت امیرمؤمنان علی علیه السلام، خالی از هر دغدغه دل آزار است.

(۹۳-انسان)

۱۶۶۸. اگر بگوییم: «تشخیص عصمت برای انسان ها ممکن نیست»، یک سخن ..... گفته ایم و پیام این جمله این است که .....

- ۱ نادرست - انسان در هر زمان محتاج به شناخت راه هدایت است.
- ۲ نادرست - آثار و نشانه های عصمت را می توان از اقوال و افعال معصومان دریافت.
- ۳ درست - فقط خدا است که تعیین کننده فرد شایسته احراز مقام امامت است.
- ۴ درست - مسئولیت تعلیم و تبیین تعالیم دین و ولایت و سرپرستی جامعه تعطیل بردار نیست.

پایان نامه شریعی

تا در طلب گوهر کانی، کانی
تا در هوس لقمه نانی، نانی
این نکته رمز اگر بدانی، دانی
هر چیز که در جستن آنی، آنی

«مولوی»

۱۳ برای انتخاب صحیح هدفها و دل بستن به آنها نیازمند معیار و ملاک هستیم. دست‌یابی به برترین هدف یعنی بندگی خدای متعال، به همان میزان که بزرگ و ضامن خوشبختی ماست، همت بزرگ و اراده محکم می‌طلبد.

۱۴ آیه شریفه ﴿و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ و ما بینهما لَاعِبِینَ...﴾، «و ما آسمانها و زمین و آنچه بین آنهاست را به بازیچه نیافریدیم.» بیانگر نفی عدم هدفمندی آفرینش و نفی بازیچه بودن آن می‌باشد.

۱۵ انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت طلب است و عطش او در دستیابی به خواسته‌هایش نه تنها کم نمی‌شود، بلکه روز به روز افزون می‌گردد و ثابت نیست.

۱۶ هر کس با نگاه و اندیشه خاص خود به سراغ هدفی می‌رود. اگر کسی چنین بیندیشد که کمک به دیگران ارزشمند است، و می‌تواند روحیه بی‌نهایت طلب او را سیراب کند و پاسخگوی استعدادهای گوناگونش باشد. می‌کوشد به دیگران کمک کند. کسی هم که فکر می‌کند داشتن شهرت مهم است، همه زندگی خود را در مسیر رسیدن به آن قرار می‌دهد. کسی هم که کمالات و خوبی‌ها را شناخته، به آنها دل می‌بندد و برای رسیدن به آنها می‌کوشد. در نتیجه اختلاف انسان‌ها در انتخاب اهداف، ریشه در نوع نگاه و اندیشه آنها دارد و به همین دلیل تلاش برای رسیدن به کمالات و خوبی‌های متعالی و بزرگ معلول شناخت آنهاست.

۱۷ بیت مطرح‌شده در صورت سؤال، بیانگر اهمیت انتخاب هدفی است که شامل تمام اهداف خوب دیگر نیز باشد، آیه شریفه ﴿من کان یرید ثواب الدنیا فعند اللّٰه ثواب الدنیا و الآخرة﴾، «هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.» نیز بیانگر این پیام است که با انتخاب بندگی خداوند به عنوان هدف اصلی، به سایر اهداف که شامل اهداف دنیوی و اخروی است، خواهیم رسید.

۱۸ «حق» بودن آفرینش آسمانها و زمین به معنای هدفداری خلقت آنهاست؛ زیرا خالق آنها خدای حکیم است که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد. ۱۹ هدفها و دل‌بستگی‌های پایان‌پذیر مانند مال و ثروت، هدفهای فرعی به شمار می‌آیند و هدفهای پایان‌ناپذیر و همیشگی مانند خیرخواهی نسبت به دیگران، هدف اصلی محسوب می‌شوند. البته، هر دوی این اهداف خوب‌اند و برای زندگی ما ضروری‌اند. مهم این است که هدف فرعی را به جای هدف اصلی قرار ندهیم و آن‌قدر به اهداف فرعی دل نیندیم که مانع رسیدن به هدف اصلی شود.

۲۰ با توجه به آیه شریفه ﴿هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.﴾ درمی‌یابیم با انتخاب بندگی خداوند به عنوان هدف اصلی، به سایر اهداف دنیوی و اخروی نیز خواهیم رسید؛ پس بعضی از هدفها به گونه‌ای هستند که هدفهای دیگر را نیز دربردارند.

۲۱ همه موجودات آفرینش دارای هدف هستند؛ پس در برخورداری از هدف یکسان می‌باشند؛ اما در چگونگی رسیدن به هدف، میان انسان و موجوداتی هم‌چون حیوانات و گیاهان تفاوت‌هایی وجود دارد.

۲۲ دست یافتن به پاسخ این سؤال که «ما انسان‌ها برای چه آفریده شده‌ایم و هدف از زندگی ما در این جهان چیست؟» بسیار مهم و حیاتی است و تفاوت انسان با سایر موجودات در این است که انسان خود هدف را انتخاب می‌کند، روحیه بی‌نهایت‌طلب دارد و استعدادهای متنوع مادی و معنوی دارد.

۲۳ افراد زیرک می‌دانند که برخی از هدفها به گونه‌ای هستند که هدفهای دیگر را نیز دربردارند و به میزانی که هدف ما جامع‌تر باشد، هدفهای بیشتری را در

۱ بیت صورت سؤال به ضرورت انتخاب هدف جامع اشاره می‌کند که توضیح آن در گزینه ۳ ذکر شده است و هم مفهوم هستند.

۲ آیه ﴿و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ و ما بینهما لَاعِبِینَ ما خلقناهما الا بالحق﴾ به خوبی دلالت بر این دارد که جهان آفرینش بی‌هدف نیست و هر موجودی بر اساس برنامه حساب شده‌ای به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است.

۳ برخی از هدفها به گونه‌ای هستند که هدفهای دیگر را نیز در بر دارند و رسیدن به آنها مساوی رسیدن به هدفهای دیگر نیز هست و به میزانی که هدف ما برتر و جامع‌تر باشد، هدفهای بیشتری را در درون خود جای می‌دهند. این افراد با انتخاب عبادت و بندگی خدا به عنوان هدف، با یک تیر چند نشان می‌زنند.

آیه ﴿من کان یرید ثواب الدنیا فعند اللّٰه ثواب الدنیا و الآخرة﴾ کاملاً هم‌مفهوم با انتخاب اهداف جامع می‌باشد که معنای این آیه در گزینه ۲ آمده است.

۴ برخی از هدفها به گونه‌ای هستند که هدفهای دیگر را نیز در بر دارند و رسیدن به آنها مساوی رسیدن به هدفهای دیگر نیز هست و به میزانی که هدف ما برتر و جامع‌تر باشد، هدفهای بیشتری را در درون خود جای می‌دهند. این افراد با انتخاب عبادت و بندگی خدا به عنوان هدف، با یک تیر چند نشان می‌زنند.

آیه ﴿من کان یرید ثواب الدنیا فعند اللّٰه ثواب الدنیا و الآخرة﴾ کاملاً هم‌مفهوم با انتخاب اهداف جامع می‌باشد.

۵ خلقت حکیمانه خداوند همان هدفمندی جهان آفرینش و برنامه حساب شده برای هر موجود است؛ چهل و نادانی ریشه کار بیهوده است.
حکمت الهی کار عبث و بازی

۶ هدف از آفرینش یا سؤال «ما برای چه به وجود آمده‌ایم؟» یک سؤال مهم و حیاتی است. و هدف انسان‌های زیرک جامع است یعنی خدا است. ﴿فعند اللّٰه ثواب الدنیا و الآخرة﴾

۷ حق در آیه ﴿و ما خلقنا... الا بالحق﴾ مبین هدفمندی مجموعه آفرینش است.

۸ ﴿لاعبین﴾ یا بازیچه نبودن همان دور بودن از عبث‌آفرینی است و بیانگر هدفمندی آفرینش است. دقت کنید که گزینه ۲ فقط بیانگر هدفمندی انسان و جن است نه کل آفرینش.

۹ کلمه ﴿الا بالحق﴾ مبین هدفمندی آفرینش است.

۱۰ نظام‌مندی یا منظم بودن پدیده‌ها و غایت‌مندی آنها مبین حکمت و تدبیر الهی است که مجموعه هدفمند در آیه ﴿... الا بالحق﴾ روشن شده است.

۱۱ موضوع آیه ﴿فعند اللّٰه...﴾ چند نشان زدن با یک تیر (هم دنیا و هم آخرت) و انتخاب هدف جامع است.

ما ﴿بینهما لاعبین﴾ یا بازیچه نبودن همان حکیمانه بودن و هدف‌داری خلقت است.

۱۲ قرآن کریم در آیات ۳۸ و ۳۹ سوره دخان می‌فرماید: «و ما آسمانها و زمین و آنچه بین آنهاست را به بازیچه نیافریدیم، آنها را جز به حق خلق نکردیم.» حق بودن آفرینش آسمانها و زمین در این آیه به معنای هدف‌دار بودن خلقت آنهاست. این آیه به خوبی دلالت بر این دارد که جهان آفرینش بی‌هدف نیست و هر موجودی براساس برنامه‌ای حساب‌شده به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است.

۳۴ ۴ از دقت در آیه شریفه ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ...﴾، «و ما آسمانها و زمین و آنچه بین آنهاست را به بازیچه نیافریدیم، آنها را جز به حق خلق نکردیم.» هدفمندی جهان آفرینش برداشت می‌گردد که بیانگر حکیمانه بودن نظام خلقت است. **تذکر** در این آیه شریفه اشاره‌ای به هدف آفرینش نشده و تنها هدفمندی خلقت مورد تأکید قرار گرفته است. لذا فهم هدف آفرینش از آیه مطرح شده امکان‌پذیر نیست.

۳۵ ۴ با توجه به بیت صورت سؤال، خداوند سرچشمه تمام خوبی‌ها و زیبایی‌هاست و هر کمال و خوبی از او سرچشمه می‌گیرد و هدف ما باید رسیدن به سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌ها که همان خداوند است، باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دنیا محدود است و رسیدن به تمام اهداف در دنیا امکان‌پذیر نیست. هم‌چنین این گزینه با مفهوم بیت ارتباط زیادی ندارد.

(۲) با مفهوم بیت ارتباط زیادی ندارد.

(۳) نیاز به همت بزرگ و اراده محکم از مفهوم شعر برداشت نمی‌گردد.

۳۶ ۲ قرآن کریم در آیات گوناگون بر هدفمندی آفرینش تأکید می‌کند و آفرینش جهان را «حق» می‌داند. آفرینش انسان نیز هدفمند بوده است؛ هدفی که گام نهادن در این دنیا فرصتی است که برای رسیدن به آن هدف به او داده شده است.

۳۷ ۲ آفرینش هیچ یک از موجودات بی‌هدف نیست و تمام موجودات مانند انسان به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت هستند.

۳۸ ۴ اختلاف در اهداف انسان‌ها، ریشه در نوع نگاه و اندیشه انسان‌ها دارد. با توجه به این اختلاف، برای انتخاب صحیح هدف نیازمند معیار و ملاک هستیم.

۳۹ ۱ انسان همواره در حال انتخاب هدف‌های پایان‌ناپذیر و تمام‌نشدنی است، درحالی‌که حیوانات و گیاهان هدف‌های محدودی دارند و هنگامی‌که به سرحدی از رشد و کمال می‌رسند، متوقف می‌شوند.

بررسی سایر عبارات‌ها:

الف) حیوانات به‌صورت غریزی و گیاهان به‌صورت طبیعی اهداف خود را دنبال می‌کنند؛ درحالی‌که در این عبارت برعکس عنوان شده است.

ج) به کار بردن واژه «انتخاب» در آخر عبارت برای حیوانات و گیاهان صحیح نیست، چون این موجودات فاقد اختیار و قدرت انتخاب می‌باشند.

د) آفرینش تمام موجودات، هدفمند است.

۴۰ ۱ برای این‌که بتوانیم با یک تیر چند نشان بزنیم (اهداف برتر و جامع‌تر برگزینیم)، باید به تنوع استعدادها و انسان و بی‌نهایت‌طلبی او توجه کنیم؛ زیرا هدفی جامع‌تر و کامل‌تر است که بهتر بتواند پاسخگوی این دو ویژگی باشد.

۴۱ ۳ آیه اول به هدفمندی آفرینش اشاره دارد.

و آیه دوم به چند نشان زدن با یک تیر که انسان زیرک با انتخاب خدا به‌عنوان هدف با یک تیر دو نشان (دنیا و آخرت) می‌زند.

۴۲ ۳ افراد زیرک مقابل این افراد (صورت سؤال) اند که با یک تیر چند نشان می‌زنند و دارایی‌ها و سرمایه‌های خود را صرف هدف‌های جامع و ارزشمند می‌کنند. آیه مربوط به یک تیر و چند نشان نیز ﴿من کان یرید...﴾ است.

۴۳ ۲ هر موجودی آفرینش هدفمند دارد. ← با برنامه حساب شده به این جهان گام نهاده است.

مبنای برنامه حساب شده همان هدفدار بودن خلقت و حق بودن آفرینش است.

درون خود جای می‌دهد، این افراد با انتخاب عبادت و بندگی خدا به‌عنوان هدف با یک تیر چند نشان می‌زنند. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: ﴿من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة﴾، «هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.»

۲۴ ۱ در پس خلقت تک‌تک موجودات این جهان هدفی وجود داشته است؛ زیرا خالق آن‌ها خدایی حکیم است که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: ﴿و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ و ما بینهما لاعبین﴾، «و ما آسمانها و زمین و آنچه بین آنهاست را به بازیچه نیافریدیم.»

۲۵ ۱ در قرآن کریم، حق بودن آفرینش مخلوقات به معنای هدفدار بودن آنهاست. انسان برخلاف سایر موجودات، باید هدف از خلقت خود را بشناسد و آن را انتخاب کند و به سوی آن گام بردارد، یعنی حرکت او به سوی هدف اختیاری است. هم‌چنین انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت طلب است و به دنبال چیزی است که هرگز پایان نپذیرد.

۲۶ ۲ از این شعر مولانا جلال‌الدین این موضوع دریافت نمی‌شود که «برخی از انسان‌ها به هدفی بالاتر از لذایذ دنیوی و سرگرمی به آن نمی‌اندیشند.»

۲۷ ۱ هر کس با بینش و نگرش خاص خود به سراغ هدفی می‌رود، اختلاف، ریشه در نوع اندیشه‌ها و تفکرات دارد و گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف خود در حرکت هستند.

۲۸ ۳ دومین تفاوت میان انسان و حیوان این است که انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت طلب است و عطش او در دستیابی به خواسته‌هایش نه تنها کم نمی‌شود، بلکه روز به روز افزون می‌گردد، او به دنبال چیزی است که هرگز پایان نمی‌پذیرد و تمام نمی‌شود و تعبیر قرآنی هدفدار بودن آفرینش آسمانها و زمین «حق» است ﴿و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ و ما بینهما لاعبین ما خلقناهما آلا بالحق﴾، «و ما آسمانها و زمین و آنچه بین آنهاست را به بازیچه نیافریدیم، آنها را جز به حق خلق نکردیم.»

۲۹ ۲ عبارات‌های «ج» و «د» صحیح می‌باشد.

بررسی سایر عبارات‌ها:

الف) فقط حرکت حیوانات به سوی هدف غریزی می‌باشد و حرکت گیاهان به‌صورت طبیعی است.

ب) عطش انسان در دستیابی به خواسته‌هایش هیچ‌گاه کاهش نمی‌یابد، بلکه روزبه‌روز افزون می‌گردد.

۳۰ ۲ هدفمندی آفرینش جهان معلول حکمت خداوند است. (حکمت خداوند علت (متبوع) هدفمند بودن است). پایان‌پذیر بودن ویژگی اختصاصی اهداف فرعی است؛ درحالی‌که هدف‌های ضروری زندگی هم شامل اهداف اصلی می‌گردد و هم فرعی. (یعنی قسمت آخر هر ۴ گزینه صحیح است.)

تذکر تابع = معلول = نتیجه = متبوع = علت = دلیل

۳۱ ۴ حق بودن آفرینش آسمانها و زمین به معنای هدفدار بودن خلقت آنهاست.

۳۲ ۴ با توجه به تفاوت نگاه انسان‌ها، برای انتخاب صحیح اهداف و دل‌بستن به آنها نیازمند معیار و ملاک هستیم. این تفاوت نگاه در انسان‌ها و اختلاف در اهداف آنها معلول (تابع) نوع نگاه و اندیشه آنهاست.

۳۳ ۲ اگر کسی چنین بیندیشد که کمک به دیگران ارزشمند است و می‌تواند روحیه بی‌نهایت‌طلب او را سیراب کند و پاسخگوی استعدادها و گوناگونش باشد، می‌کوشد به دیگران کمک کند.